že ani osoba v exekučním řízení označená za vnuceného pachtýře nemá právního nároku k dotčené živnosti dotud, dokud nebyla příslušným úřadem živnostenským schválena. Má tedy osoba pachtýře vnuceného v řízení exekučním stejné postavení právní jako pachtýř navržený úřadu k schválení na základě smlouvy pachtovní ujednané s majitelem živnosti.

Byl-li tedy v daném případě st-l usnesením soudním teprve živnostenskému úřadu navržen k schválení jako vnucený pachtýř a schválení bylo odepřeno, nemohlo takovým odepřením býti porušeno nějaké subjektivní právo jeho a stížnost st-le, kterému chybí tak legitimace ve smyslu § 2 zák. o ss, bylo odmítnouti pro nepřípustnost.

Č. 12.329.

Vojenské věci: I. Nárok na zaopatřovací platy pozůstalých po gážistovi býv. rak.-uher. armády jest ve smyslu § 104 zákona č. 76/1922 Sb. posuzovati podle předpisů zákona č. 41/1887 ř. z. — II. Činnou službou v § 1 větě 1 zákona č. 41/1887 ř. z. sluší rozuměti jen činnou službu, konanou v poměru důstojníka z povolání. — III. Vdova po důstojníku má nárok na pensi podle § 1 zák. č. 41/1887 ř. z. jen, jestliže její sňatek byl uzavřen v době, kdy její manžel konal činnou službu jako důstojník z povolání.

(Nález ze 14. března 1936 č. 1956/34.)

Věc: Korona H. v Malackách proti rozh. min. nár. obrany z 23. září 1933 o vojenských vdovských zaopatřovacích požitcích.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podle opisu kmenového listu byl zemřelý manžel st-lčin Jan H. jako aktivní setník býv. rakousko-uherské armády dnem 1. června 1913 přeložen do výslužby a dnem 14. ledna 1915 na dobu mobilisace aktivován. Dne 1. září 1916 byl na základě usnesení čestné rady u min. zeměbrany zbaven důstojnické hodnosti a od 1. listopadu 1916 byly mu přiznány zaopatřovací požitky. Dne 15. března 1917 uzavřel sňatek se st-lkou.

Po státním převratu přiznalo mu min. nár. obrany výnosem z 23. listopadu 1926 nárok na zaopatřovací požitky podle § 5 zákona č. 194/1920 Sb. a sdělilo, že byla dnem 1. října 1921 provedena jeho rehabilitace a byl jmenován kapitánem v. v. v evidenci doplňovacího okr. velitelství v Bratislavě. Uvedlo dále výši jeho zaopatřovacích požitků, které mu od 1. listopadu 1918 příslušejí podle zákona č. 158/1875 ř. z. s tím, že od 1. října 1921 se jeho výslužné zvyšuje podle zákona č. 48/1921 Sb.

Dalším výnosem z 31. ledna 1929 upravilo min. nár. obrany tyto požitky od 1. ledna 1925 podle zákona č. 288/1924 Sb. a přiznalo mu k nim od 1. ledna 1928 příplatek podle zákona č. 80/1928 Sb.; konečně výnosem z 13. ledna 1932 upravilo tyto požitky od 1. ledna 1932 podle zákona č. 70/1930 Sb. a §§ 12 až 16 vl. nař. č. 96/1930 Sb., a to na základě služební doby pro výměru výslužného započítatelné 23 roků 7 měsíců (okrouhle 24 roků) 73.6% pensijní základny podle stupně e) 7. platové stupnice.

Podáním z 26. srpna 1933 žádala st-lka jako vdova po shora jmenovaném důstojníku, zemřevším dne 21. srpna 1933, aby jí min. nár. obrany přiznalo a vyplatilo vdovské zaopatřovací požitky.

Min. nár. obrany nař. výnosem tuto žádost zamítlo.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss toto:

Mezi stranami není o tom sporu, že st-lčin nárok na vdovské zopatřovací platy dlužno vzhledem k tomu, že jest vdovou po gážistovi bývalé rakousko-uherské armády, který byl přijat do svazku československého vojska jako gážista ve výslužbě, aniž byly u něho splněny předpoklady § 100 odst. 1 zákona č. 76/1922 Sb., posuzovati se zřetelem na ustanovení § 104 lit. d) cit. zákona podle zákonů, jichž se dovolává zákon č. 194/1920 Sb., t. j. podle zákonů a nařízení platívších v den 28. října 1918 v bývalé monarchii rakousko-uherské, specielně tedy ve příčině vojenského zaopatření vdov a sirotků podle zákona č. 41/1887 ř. z. (srov. Boh. A 3508/24).

Žal. úřad, posuzuje st-lčin nárok na vdovské zaopatřovací platy podle tohoto zákona a opíraje se o zjištění, že manželství její s Janem H. bylo uzavřeno v době, kdy tento byl jako důstojník z povolání (setník) již v e v ý s l u ž b ě, a že po uzavření sňatku jako důstojník z povolání činné služby již nekonal, odepřelo jí podle § 2 zaopatřovací platy z důvodu, že nevyhovuje předpokladům uvedeným v odst. a) a b) citovaného paragrafu.

Naproti tomu stížnost, netvrdíc nijak, že by zmíněné předpoklady byly u st-lky, resp. jejího manžela splněny, vytýká nař. rozhodnutí vadnost řízení pro neúplnost zjištění, ježto prý žal. úřad nepřihlížel ke skutečnosti, že manžel st-lčin, byv po opětném povolání k činné službě v době války zbaven důstojnické hodnosti (degradací), byl disciplinárním výrokem uznán povinným konati dále činnou službu jako poddůstojník (strážmistr). Uzavřela-li pak st-lka s ním sňatek v době této faktické poddůstojnické služby činné a má-li týž nárok na vojenské zaopatření, jsou splněny podmínky nároku na vdovské zaopatřovací platy podle § 1 b) zákona č. 41/1887 ř. z., podle něhož měl býti případ posouzen. Podle toho vychází stížnost z právního názoru, že činnou službou v § 1 větě 1 zákona č. 41/1887 ř. z. dlužno rozuměti i činnou službu konanou v jiném poměru než poměru důstojníka z povolání. Tomuto stanovisku nemohl však nss dáti za pravdu.

Zákon č. 41/1887 ř. z. o vojenském zaopatření vdov a sirotků po důstojnících a mužstvu (doplněný pozdějšími zákony č. 48/1891 ř. z., č. 48/1896 ř. z. a č. 86/1907 ř. z.) upravuje v oddílu I. (§§ 1—19) zaopatření vdov a sirotků po důstojnících, v oddílu II. (§§ 20—33) zaopatření vdov a sirotků mužstva. Vdovám po důstojnících (auditořích, duchovních, lékařích, vojenských účetních) přiznává v § 1 nárok na běžnou roční pensi, bylo-li manželství uzavřeno za aktivní služby (na dovolené s čekaným) manžela nebo před jeho nastoupením do vojenské služby a manžel buď zemřel za okolností zmíněných v bodu a) tohoto paragrafu, nebo b) bez zřetele k příčině způsobivší jeho smrt, dosáhl-li v této době zákonného nároku na přiznání trvalého vojenského zaopatření, nebo — třeba po složení vojenské hodnosti — již tohoto zaopatření požíval, nebo v případě uzavření sňatku během dovolené s čekaným, po

svém zařazení do služby nejméně ještě tři roky dále sloužil. V § 2 přiznává se nárok na běžnou roční pensi také vdovám po důstojnících, které se provdaly ve výslužbě těchto, jakož i vdovám po důstojnících v záloze, v domobraně nebo v poměru mimo službu, a) jestliže manžel po svém nastoupení činné služby zemřel za některé z okolností uvedených v § 1 a) nebo b), když důstojník přeložený na odpočinek v míru byl zpět přeložen do aktivního stavu, když byl tudíž zařazen do některé z trvajících konkretálních skupin stavovských, nebo za války byl ve zvláštním služebním použití a jeho smrt nastala za činné služby nebo po nepřerušené nejméně tříleté aktivní službě v opětné výslužbě. Paragraf 3 konečně uvádí případy, kdy je vdova po důstojníku z nároku na běžnou roční pensi vyloučena.

Ze znění citovaných ustanovení, jich zařazení a vzájemné souvislosti vyplývá, že vdově po důstojníku z povolání přiznává zákon nárok na vdovské zaopatřovací platy za různých podmínek podle toho, ve které době byl manželský sňatek s ním uzavřen, zda totiž už před tím, než vstoupil do činné služby vojenské, nebo teprve za trvání činné služby jeho (§ 1), či teprve po jeho přeložení do výslužby (§ 2). Aby však mohl býti nárok podle § 1 přiznán, jest nezbytným předpokladem — nehledí-li se k případu uzavření sňatku před nastoupením činné vojenské služby, který u st-lky nepřichází v úvahu —, aby sňatek byl uzavřen v době, kdy důstojník z povolání koná činnou službu vojenskou v tomto svém služebním poměru, tedy jako důstojník z povolání, nikoli v jiném služebním poměru, na př. poddůstojnickém. Jestliže tedy důstojník z povolání, byv disciplinární cestou zbaven hodnosti důstojnické, koná dále službu činnou jako poddůstojník a uzavře v době této poddůstojnické činné služby manželský sňatek — jak to tvrdí stížnost o manželu st-lčině —, nelze sňatek takový považovati ve smyslu § 1 za sňatek důstojníka uzavřený v jeho činné službě, a nelze proto ani vdově takové přiznati nárok na zaopatřovací plat důstojnický. Správnosti tohoto názoru svědčí i předpis § 3 písm. f), který vylučuje z nároku na vdovskou pensi vdovu, jejíž manžel za aktivní služby (dovolené s čekaným) svou hodnost dobrovolně složil nebo byl jí zbaven.

Nekonal-li však manžel st-lčin v době uzavření sňatku činné služby v hodnosti důstojníka (z povolání), jest s hlediska cit. § 1 nerozhodno, konal-li tuto jako poddůstojník, či nekonal-li vůbec žádné, a není proto žádnou vadou řízení, tím méně vadou podstatnou ve smyslu § 6 zákona o ss, když žal. úřad těchto nerozhodných skutečností nezjišťoval.

Stížnost tvrdí však ještě dále, že rehabilitací, provedenou výnosem min. nár. obrany z 23. listopadu 1926, byl manžel st-lčin dosazen do svých dřívějších práv a rehabilitace že znamená, že disciplinární rozhodnutí má býti považováno za nevydané s účinností ex nunc, tedy i služba, kterou konal po degradaci, že má býti pokládána za důstojnickou ve smyslu § 1 zákona č. 41/1887 ř. z. a manželství v této době uzavřené za manželství důstojnické. Ani této námitce nebylo lze přisvědčiti.

Jak z citovaného výnosu min. nár. obrany zřejmo, provedena rehabilitace manžela st-lčina dnem 1. října 1921, t. j. teprve od toho dne propůjčena mu hodnost kapitána v. v. Že by se účinek rehabilitace

měl vztahovati i na dobu dřívější, z aktu samého nelze dovoditi a stížnost nedovolává se též žádného zákona, který by takový zpětný účinek a účinek toho obsahu, jak jej tvrdí stížnost, stanovil. (Srov. odst. 6 a 7 výnosu min. nár. obrany ve V. V. č. 31/1919 čl. 740.)

č. 12.330.

Zaměstnanci veřejní. — Řízení správní. — Řízení před nss: * Rozhodnutí generálního finančního ředitelství v Bratislavě o snížení odpočivných (zaopatřovacích) platů býv. župního zaměstnance na Slovensku podle § 20 zákona č. 204/1932 Sb. není konečným.

(Nález ze 14. března 1936 č. 20.178/35.)

Věc: Desider R. v Michalovcích proti rozh. generálního finančního ředitelství v Bratislavě z 10. dubna 1933 a z 18. července 1933 o snížení odpočivných platů.

Výrok: Nařízená rozhodnutí se zrušují pro vadnost řízení.

Důvody: Nař. rozhodnutími snížil žal. úřad st-li bývalému žup. diurnistovi, dočasně ustanovenému služnému v. v., na základě § 20 zákona č. 204/1932 Sb. podle ustanovení § 17 zákona č. 286/1924 Sb. odpočivné požitky a přeplatek vzniklý neoprávněným pobíráním vyšších odpočivných požitků předepsal mu podle ustanovení § 9 zákona č. 287/1924 Sb. k náhradě. Nař. rozhodnutí jsou opatřena poučením, že jsou konečná a není proti nim v postupu instančním dalšího opravného prostředku.

Maje rozhodovati o stížnostech vznesených do těchto dvou rozhodnutí, musil nss vzhledem k ustanovení § 4 zákona č. 36/1876 ř. z. o ss zkoumati především svou vlastní příslušnost k rozhodování a zabývati se otázkou, zda nař. rozhodnutí generálního finančního ředitelství pro Slovensko v Bratislavě jsou ve smyslu § 5 cit. zákona konečná; neboť podle tohoto ustanovení mohou býti předmětem kognice nss toliko výroky (rozhodnutí neb opatření) poslední instance správní v tom kterém případě přípustné a nemůže se proto nss zabývati věcně výrokem vydaným v téže věci instancí nižší, nebyl-li pořad instancí správních vyčerpán.

V tom směru bylo pak uváženo:

Zákon č. 286/1924 Sb. o úsporných opatřeních ve veřejné správě, jehož účelem bylo — jak nasvědčuje již nadpis zákona — docíliti úspor ve veřejné správě mimo jiné omezením kumulace požitků státních zaměstnanců jich snížením za předpokladů vymezených jednak v § 17, jednak v § 18 (srov. Boh. A 6088/26), stanovil v § 21 odst. 3, že »opatření podle §§ 17 a 18 přísluší učiniti úřadu poukazujícímu požitky, o jichž snížení jde. Případné odvolání nemá odkládacího účinku.« Má tedy již tento zákon na zřeteli případnou možnost a přípustnost dalšího správního pořadu — pokud ovšem nejde o výrok ústředního úřadu jako úřadu v hierarchickém pořadí správních úřadů nejvyššího — proti